

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
ODSJEK ZA KULTURU ŽIVLJENJA I TEHNIČKI ODGOJ**

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
II CIKLUSA STUDIJA
AKADEMSKE 2011/2012. GODINE**

(5.g. 9.-10. sem.)

Sarajevo, juni 2009.

STUDIJSKI PLAN I PROGRAM
ZAVRŠNOG (DIPLOMSKOG) STUDIJA
NA ODSJEKU ZA KULTURU ŽIVLJENJA I TEHNIČKI ODGOJ

Naziv i cilj diplomskog studija: Diplomskim akademskim studijem II ciklusa na Odsjeku za kulturu življenja i tehnički odgoj studenti ostvaruju 60 ECTS bodova, jer osnovne akademske studije I ciklusa na Fakultetu imaju 240 ECTS bodova.

Uvjeti upisa: Pravo upisa imaju studenti koji su završili studij kulture življenja i tehničkog odgoja u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS), kao i studenti drugih fakulteta nastavničkog smjera pod uvjetom da prethodno polože dopunske ispite iz zastupljenih metodika nastave na dodiplomskom studiju ovog Odsjeka. Izbor za upis kandidata vrši se na osnovu općeg uspjeha ostvarenog na dodiplomskim studijima. Pravo na upis utvrđuje se na osnovu prosječne ocjene na dodiplomskom studiju.

Akademski naziv koji se stiče završetkom jednogodišnjeg diplomskog studija: Magistar kulture življenja
Magistar tehničkog odgoja
Magistar kulture življenja i tehničkog odgoja

Program: Program sadrži obavezne predmete, izborni predmet usmjerenja, seminarski rad i završni (diplomski) rad. Izborni predmet, seminarski rad i završni diplomski rad čine jedinstvenu cjelinu, vezanu za istu naučnu oblast.

UNIVERZITET U SARAJEVU
 PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
 ODSJEK ZA KULTURU ŽIVLJENJA I TEHNIČKI ODGOJ

DIPLOMSKI – JEDNOGODIŠNJI STUDIJ
 AKADEMSKI STUDIJ

Red. broj	Studijski predmet – kolegij	Šifra	P	S	V	SEMESTAR		
						Broj ECTS bodova		
						IX	X	Ukupno
1.	Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju	PEF KTO 501	2	1	2	6	-	6
2.	Savremeni didaktičko-metodički pristupi u odgoju i obrazovanju	PEF KTO 502	2	1	2	6	-	6
3.	Razvoj i evaluacija kurikuluma	PEF KTO 503	2	1	2	6	-	6
4.	Izborni predmet usmjerenja *	PEF KTO 504	2	1	2	6	-	6
5.	Akademsko pisanje	PEF KTO 505	2	1	2	6	-	6
6.	Seminarski rad	PEF KTO 506				-	10	10
7.	Završni (diplomski) rad	PEF KTO 507				-	20	20
Ukupno			10	5	10	30	30	60

* Izborni predmet usmjerenja kandidat bira iz slijedećih predmeta:

- Metodika nastave kulture življenja
- Metodika nastave tehničkog odgoja

Izborni predmet se bira u dogovoru sa mentorom i nastavnikom bazičnog predmeta.

Izborni predmet i seminarski rad biraju se iz uže naučne oblasti značajne za izradu završnog (diplomskog) rada.

Završni diplomski rad

Završni diplomski rad obuhvata pisanje i odbranu projekta u kome kandidat obrazlaže temu i način izrade završnog (diplomskog) rada. Tema završnog rada bira se iz uže naučne oblasti obuhvaćene zastupljenim metodikama nastave na nivou dodiplomskog studija.

Program zastupljenih metodika angažirani nastavnici dopunjavaju novim nastavnim sadržajima i izborom osnovne i prateće literature.

PROGRAMSKE OSNOVE

Naučno-nastavno vijeće Pedagoškog fakulteta u Sarajevu, kao stručni organ ove institucije, usvojilo je programske osnove diplomskog – jednogodišnjeg akademskog studija razredne nastave, uz mogućnost da angažirani nastavnici mogu dopunjavati nastavne sadržaje i vršiti izbor osnovne i prateće literature.

Naziv predmeta i šifra:	Metodologija pedagoških istraživanja, PEF KTO 501
Semestar i broj bodova:	IX semestar, 6 ECTS
Trajanje:	Jedan semestar
Tip kolegija:	Predavanje 2 sata, seminar 1 sat, vježbe 2 sata
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim teorijskim problemima metodologije pedagoških istraživanja, Osposobljavanje za shvatanje metodologije u kontekstu njenog naučno-statusnog određenja.
Ishod predmeta:	Osposobljenost za samostalnu izradu projekta za pedagoško istraživanje i izradu instrumenata projekta; Osposobljenost za individualno i grupno istraživanje; Osposobljenost za analizu i interpretaciju dobijenih podataka.
Sadržaj predmeta	<p>Teorijska nastava: Pojam i zadaci metodologije pedagogije i njeno mjesto u sistemu pedagoške nauke; Teorijske osnove metodologije pedagogije; Razvoj metodologije pedagoških istraživanja; Osnovne aktuelne epistemološko-metodološke orijentacije; Vrste istraživanja u pedagogiji; Organizacija i tok istraživanja. Pojam i značaj pedagoške statistike. Mjerenje i mjerne skale u pedagoškim istraživanjima: Osnovne etape statističke obrade podataka. Relativni brojevi. Grafičko prikazivanje statističkih podataka. Procenti i procentualni rangovi. Pretvaranje rezultata testa u standardizirane skorove i školske ocjene. Korelacija. Zaključivanje o značajnosti razlika između statističkih mjera.</p> <p>Praktična nastava: <i>Vježbe, Drugi oblici nastave, Studijski istraživački rad</i> Praktične implikacije teorijskih i praktičnih saznanja.</p>
Obavezna literatura	<p>Krulj, S. R., Stojanović, S., Jelena, K. Drašković., (2007) Uvod u metodologiju pedagoških istraživanja sa statistikom, Centar za naučno istraživački rad, Vranje;</p> <p>Bandur, V. Potkonjak, N., (1999), Metodologija pedagogije, Savez pedagoških društava Jugoslavije, Beograd;</p> <p>Bandur, B. Potkonjak N., (1996), Pedagoška istraživanja u školi, Učiteljski fakultet, Beogra;</p> <p>Gojkov, G., Krulj,R., Kundačina, M., (1999), Leksikon pedagoške metodologije, Viša škola za obrazovanje vaspitača, Vršac;</p> <p>Lekić, Đ., (1980), Metodologija pedagoškog istraživanja i stvaralaštva, Pedagoško tehnički fakultet, Zrenjanin;</p> <p>Mužić, V., (1968), Metodologija pedagoškog istraživanja, Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo;</p> <p>Šešić, B., (1974), Osnovi metodologije društvenih nauka, Naučna knjiga, Beograd;</p> <p>Šamić, M., (1980), Kako nastaje naučno delo, Svjetlost, Sarajevo;</p> <p>Rejston, Dzastman, Robins (1966), Vrednovanje u savremenom obrazovanju, Vuk</p>

Karadžić, Beograd;

Preporučena literatura

1. Banđur, V. i dr., (1996), Statistika u pedagoškom istraživanju, Univerzitet u Prištini, Priština;
2. Kundačina, M. Banđur, V., (2002), Metodološki praktikum, Učiteljski fakultet, Užice;
3. Kundačina, M. i Brkić, M., (2004), Pedagoška statistika, Učiteljski fakultet, Užice;

Naziv predmeta i šifra:	Savremeni didaktičko-metodički pristupi u odgoju i obrazovanju, PEF KTO 502
Semestar i broj bodova:	IX semestar, 6 ECTS
Trajanje:	Jedan semestar
Tip kolegija:	Predavanje 2 sata, seminar 1 sat, vježbe 2 sata
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Razvijanje sposobnosti za komparativno-kritičku analizu osnovnih didaktičkih pojmova, razvojnog puta didaktike i uočavanje njihove povezanosti sa nastavnom praksom. Razvijanje kritičkog mišljenja i sposobnosti za rješavanje osnovnih didaktičkih problema. Osposobljavanje za primjenu i provjeru stečenog znanja u praksi.
Ishod predmeta:	Vladanje osnovnim pojmovima i razumijevanje didaktičkih ideja. Razvoj shvatanja o nastavi. Sticanje osnova za dalje obrazovanje.
Sadržaj predmeta	<p>- Teorijska nastava: Interdisciplinarna zasnovanost nastave. Shvatanje nastave u kontekstu didaktičkih teorija. Savremeno shvatanje taksonomije cilja i zadataka nastave. Teorije izbora nastavnih sadržaja. Pedagogizacija i scijentizacija nastave. Kurikulumsko planiranje cilja, zadataka, sadržaja, aktivnosti i procesa nastave. Organizacione, medijske i materijalno-tehničke inovacije nastave. Praćenje i kontrola kvaliteta nastave. Savremene tendencije u evaluaciji procesa i rezultata rada u nastavi. Istraživanja u nastavi. Didaktika i kibernetika. Nastava kao sistem. Definicije i klasifikacije. Nastanak i razvoj razredno časovnog sistema nastave i potreba njegovog osavremenjavanja. Aktivnost učenika i nastavnika u nastavi. Potreba i mogućnost diferencijacije i individualizacije nastave. Savremeni nastavni sistemi. Programirana nastava. Učenje putem rješavanja problema. Egzemplarna nastava. Timska nastava. Heuristička nastava. Potreba i mogućnost samoučenja i samoobrazovanja. Perspektive razvoja didaktike. Teorije učenja (u pregledu).</p> <p>Praktična nastava: <i>Vježbe, Drugi oblici nastave, Studijski istraživački rad</i> Praktične implikacije teorijskih i praktičnih saznanja.</p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ladislav Bogнар, Milan Matijević, Didaktika, Školska knjiga, Zagreb, 1993.god. 2. Mujo Slatina, Nastavni metod – prilog pedagoškoj moći suđenja, Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.god. 3. Vladimir Poljak, Didaktika, Školska knjiga, Zagreb, 1991.god. 4. Prodanović, T., Ničković, R., (1974), <i>Didaktika</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd; 5. Vilotijević, M., (2002), <i>Didaktika 1,2 i 3</i>, Učiteljski fakultet-Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd; 6. Čanović S., (2002), <i>Problemi savremene nastave</i>, Učiteljski fakultet, Leposavić; 7. Krulj, R. S., (1988), <i>Nastavna tehnologija u funkciji povećavanja efikasnosti učenja</i>, Jedinstvo, Priština; 8. Lekić, Đ., (1988), <i>Eksperimentalna didaktika</i>, PTF, Zrenjanin; 9. Krkljuš, S., (1998), <i>Didaktički disput</i>, SPD Vojvodine, Novi Sad; 10. Studenti su obavezni da prate aktuelna didaktička izdanja na našem i stranim jezicima.

Naziv predmeta i šifra:	Razvoj i evaluacija kurikuluma, PEF KTO 503
Semestar i broj bodova:	IX semestar, 6 ECTS
Trajanje:	Jedan semestar
Tip kolegija:	Predavanje 2 sata, seminar 1 sat, vježbe 2 sata
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta:	Na temelju stečenog uvida u teorijsko-metodološke pristupe studenti upoznaju pojam kurikuluma i njegovu teorijsku utemeljenost kao i vrednovanje svih njegovih aspekata i praktičnih implikacija: Na toj osnovi osposobljavaju se za samostalno istraživanje, analizu i kritička promišljanja kurikuluma te za izradu i implementaciju kurikuluma u obrazovno-odgojnoj ustanovi.
Ishod predmeta:	Nakon završenog kolegija i položenog ispita iz ovog predmeta studenti su osposobljeni za razumijevanje ciljeva, bazičnih principa i odlika različitih teorija nastavnog programa, za samostalno istraživanje, analizu i kritička promišljanja kurikuluma, te za izradu i implementaciju kurikuluma u obrazovno-odgojnoj ustanovi.
Sadržaj predmeta Teorijska nastava	Vodeći teorijsko-metodološki pristupi razvoju kurikuluma. Pojmovno-konceptualno određenje. Kurikulumske koncepcije. Socijalno-političko, ekonomsko, kulturno i pravno utemeljenje kurikuluma. Razvijanje kurikuluma kao odgovor na nove tendencije u svijetu rada i kulturi. Metodologija planiranja i oblikovanja kurikuluma. Teorija ciljeva. Modeli formulisanja. Modeli legitimisanja i prepoznavanja ciljeva učenja. Kriterijumi za izbor sadržaja i metodologija didaktičkog izbora sadržaja. Planiranje i programiranje. Kriterijumi i načini evaluacije kurikuluma-kurikularna evaluacija.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gudjons et.al. (1992): Didaktičke teorije, Zagreb, Educa. 2. Marsch, J.C., (1994): Kurikulum: Temeljni pojmovi, Zagreb, Educa. 3. Ornstein, A.C.& Hunkins, F.P. (1998): Curriculum: Foundations, Principles and Issues, Oxford University Press. 4. Moon, B. (2001): A Guide to the National Curriculum, Oxford, New York.

Naziv predmeta i šifra:	Akademsko pisanje, PEF KTO 505
Semestar i broj bodova:	IX semestar, 6 ECTS
Trajanje:	Jedan semestar
Tip kolegija:	Predavanje 2 sata, seminar 1 sat, vježbe 2 sata
Status predmeta:	obavezni
Cilj predmeta: Ovladavanje pisanjem stručnih i znanstvenih radova.	
Ishod predmeta: Upoznavanje procesa pisanja, pisanja u društvenim naukama, pisanja zasnovanog na istraživanju i različitim formi prezentiranja eseja i znanstvenih radova.	
<p>Sadržaj predmeta</p> <p><i>Proces pisanja.</i> Proces i praksa. Pravac pisanja. Strategija pisanja.</p> <p><i>Upravljanje pisanjem.</i> Organiziranje, planiranje, upravljanje vremenom, korištenje biblioteke. Biblioteka i kompjuteri. Indeksi i apstrakti. Baze podataka. Pretraživanje citata. Biblioteke informativne jedinice.</p> <p><i>Forme pisanja.</i> Pisanje rezimea. Prikazi knjiga. Prikazi u formi eseja. Pregledi literature. Naučna etika. Citiranje. Parafraziranje. Pojam i vrste fusnota. Bibliografski podaci i bibliografija.</p> <p><i>Prezentacija izvršenog istraživanja.</i></p> <p><i>Revizija.</i> Sadržaj. Jasnoća. Konciznost. Pravopis. Gramatičke greške. Ukupan dojam o izvršenom istraživanju.</p>	
<p>Literatura</p> <p>Midhat Šamić: Kako nastaje naučno djelo: (Uvođenje u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada), Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo, 1969.</p> <p>Li Kuba i Džon Koking: Metodologija izrade naučnog teksta, Podgorica, 2003.</p> <p>Umberto Eco: Kako se piše diplomatska radnja, Pitanja, broj 5/6 Zagreb, 1984.</p> <p>Josip Milat: Osnove metodologije istraživanja, Školska knjiga Zagreb, 2005.</p>	